

Toespraak kinderburgemeester

Borre van den Bos

Dodenherdenking 4 mei 2026

Toen ik hoorde dat ik vandaag, op 4 mei 2026, mocht spreken tijdens de dodenherdenking, wist ik gelijk waarover dit moest gaan. Ik wil jullie graag het bijzondere verhaal vertellen van mijn grootopa Albert, de opa van mijn vader Stephan.

Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog In Nederland, in mei 1940, werd er hard gevochten tussen Duitse en Nederlandse soldaten bij de Slag om de Grebbeberg, vlakbij Rhenen. Mijn grootopa Albert was 33 jaar en vocht ook mee. De strijd duurde drie dagen lang. Ongeveer 400 Nederlandse soldaten gingen dood. Ook werden er meer dan duizend Nederlandse soldaten gevangengenomen door de Duitsers. Mijn grootopa was er hier één van. Hij werd op de trein naar Duitsland gezet.

Het was al donker toen de trein stopte in Boppard, een klein plaatsje aan de Rijn in Duitsland. Hier moesten alle gevangenen overstappen op een andere trein. Het was donker en chaotisch. Er werd geschreeuwd en er waren blaffende honden. De gevangen waren bang, ze wisten niet wat er ging gebeuren. In die drukte lukte het mijn grootopa Albert om snel onder één van de treinwagons te kruipen en zich te verstoppen achter een treinwiel.

Het werd stil, de treinen vertrokken. Albert kwam tevoorschijn en liep, diep in de nacht, langs het spoor, op zoek naar een schuilplaats. In een portiek bij een autogarage, viel hij moe in slaap. De volgende ochtend vond de Duitse eigenaar van de garage hem. Wat zou hij doen, Albert aangeven bij de Duitse politie? Het liep anders. De garagehouder gaf hem onderdak en eten, in ruil voor werk in de garage. Ook regelde hij Duitse papieren voor Albert. Tot aan het eind van de oorlog heeft Albert bij hem gewoond.

Na de oorlog wilde Albert heel graag terug naar huis. Het was nog gevaarlijk om zelf met de trein te reizen en de grens over te steken. De garagehouder heeft hem geholpen en naar Nederland gebracht. Albert gaf de Duitse papieren terug aan hem, want in Nederland kon hij problemen krijgen als ze dachten dat hij Duits was. Zo snel als hij kon, reisde Albert naar Rotterdam, naar zijn vrouw en zoon die hij sinds de slag om de Grebbenberg niet meer gezien of gesproken had. Want, in die tijd was er geen mobiele telefoon, whatsapp of snapchat. Zijn vrouw dacht dat Albert dood was en had inmiddels een andere man. Teleurgesteld en verdrietig reisde mijn grootopa naar Den Haag, waar het hem lukte om een kamer te huren. Daar werd Albert opnieuw verliefd. Op de dochter van zijn huisbazin. Samen kregen zij een klein meisje: mijn oma Bep.

Een paar jaar geleden waren mijn ouders, broer en ik op vakantie in Boppard, het dorpje waar mijn grootopa wist te ontsnappen uit de trein. Hier vertelde mijn vader dit verhaal aan ons, dat door mijn oma Bep aan mijn vader was verteld.

En nu sta ik hier, als kinderburchemeester, om het verhaal door te vertellen.

Ondanks het feit dat er toen een vreselijke oorlog was,
en er nog steeds vreselijke oorlogen worden uitgevochten,
bestaan er ook mooie verhalen.

Verhalen van hoop en vertrouwen.

Zoals het verhaal van mijn grootopa Albert,
Nederlandse soldaat in de Tweede Wereldoorlog.
Die werd geholpen door een Duitse garagehouder,
en dankzij hem verder kon leven.

Zodat hij de vader kon worden van mijn oma Bep,
en Bep de moeder van mijn vader Stephan.
Zodat ik nu dit verhaal kan vertellen
Zodat wij nooit vergeten.....

Dank u wel.